

Анотація дисципліни

1. Назва: **Екологічна експертиза та аудит.**
2. Лектор: Самойлов Віталій Вікторович
3. Статус: нормативний
4. Денна форма навчання: курс V, семестр IX . Заочна форма навчання: курс VI, семестр XI.
5. Загальна кількість академічних годин: денна форма навчання: лекцій – 28, практичних занять – 28, самостійна робота – 106. Заочна форма навчання: лекцій – 8, практичних занять – 4, самостійна робота – 150.
6. Кількість кредитів (загальних та по модулях): 3.
7. Попередні умови: Знання усіх попередніх курсів по гідрогеології і геології.
8. Стисла анотація дисципліни та модулів з яких вона складається: **Мета** – ознайомлення студентів з новими інструментами, які дають змогу ефективно регулювати еколого-економічні відносини з погляду дотримання вимог екологічної безпеки. Вивчення та використання загальноприйнятих державних методик екологічної експертизи та екологічного аудиту як на стадії проектування господарських об'єктів так і в процесі їх функціонування. **Завданням** курсу є теоретична, і практична підготовка спеціалістів-гідрогеологів до вирішення екологічних проблем. Це можливо, на основі засвоєння студентами теоретичних положень та одержання практичних навиків у розв'язанні конкретна завдань, освоєння головних методів аналізу екологічної ситуації, ознайомлення з основними методами впливу господарської діяльності на природне середовище, практичне проведення окремих видів екологічної експертизи та аудиту по конкретних об'єктах. **знати:** головні закономірності взаємодії суспільства і природи; екологічні проблеми мікроекономіки; основні напрями екологізації економічного розвитку; природоохоронні заходи; законодавство України про екологічну експертизу та екологічний аудит; перелік основних питань під час проведення екологічної експертизи та первинного екологічного аудиту; критерії відповідності об'єктів екологічного аудиту вимогам законодавства про охорону довкілля; заходи запобігання й боротьби з негативними наслідками впливу господарської діяльності на довкілля. **вміти:** оцінювати вплив діяльності об'єкта експертизи та аудиту на стан довкілля; визначати й аналізувати критерії екологічної експертизи та екологічного аудиту; на підставі доказів екологічного аудиту визначати відповідність об'єкта його критеріям; оцінювати ефективність, повноту і обґрунтованість заходів, що вживаються для охорони довкілля на об'єкті екологічної експертизи та екологічного аудиту; складати висновки з екологічної експертизи та екологічного аудиту; розробляти заходи з підвищення ефективності природоохоронних заходів. *Курс складається із 2 модулів:*

- *Вступ.* Поняття екологічної експертизи (ЕЕ). Мета, завдання та призначення ЕЕ. Види ЕЕ. Особливості нормативно-правового регулювання ЕЕ в Україні. Історія розвитку ЕЕ в Україні. Дефініції поняття ЕЕ. Види ЕЕ в Україні. Особливості нормативно-правового регулювання ЕЕ в Україні. Особливості організації, фінансування та проведення державної та громадської ЕЕ. Контроль і нагляд у галузі охорони навколишнього природного середовища. Порядок участі громадськості в державній ЕЕ. Шляхи проведення державної ЕЕ. Права громадських об'єднань, які здійснюють громадську ЕЕ. Статус висновків державної та громадської ЕЕ. Державне регулювання та управління в галузі ЕЕ. Права, обов'язки та гарантії незалежності експерта ЕЕ. Статус експерта ЕЕ. Права та обов'язки експерта та замовників ЕЕ. Права, функції, обов'язки та гарантії незалежності експерта ЕЕ. Процедура проведення ЕЕ. Умови і підстави проведення державної ЕЕ. Строки проведення державної ЕЕ. Висновки державної ЕЕ. Зміст, строк дії і оскарження висновків державної ЕЕ. Фінансування державної і інших ЕЕ. Нормативні витрати на проведення державної ЕЕ. Право вільного доступу до екологічної інформації. Реалізація права участі в прийнятті рішень з питань, що стосуються довкілля.

- Екологічний аудит. Теоретичні основи формування й розвитку екологічного аудиту. Загальні відомості про екологічний аудит. Види екологічного аудиту. Діяльність екоаудиторів. Принципи, задачі і програми екологічного аудиту. Узагальнена процедура програми екологічного аудиту. Аудиторський висновок і подальше використання матеріалів програми екологічного аудиту. Історичні корені та хронологія розвитку екологічного аудиту у світі. Головні напрями розвитку системи екологічного аудиту в Україні.

9. Форма організації контролю знань, система оцінювання: Модульно-кредитна система поточного і підсумкового контролю знань студентів.

Питання оцінюється у 100%.

10. Мова викладання – українська.

11. Список рекомендованої літератури:

- Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної ради України 28 червня 1996 р. К.: Інформаційно-видавниче агентство "ІВА", 1996, -117с.
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».
- Закон України «Про екологічну експертизу».
- Закон України «Про екологічний аудит».
- *Бачала К.* Екологічний аудит. – К., 1995. – 27 с.
- *Давидов Г.М.* Аудит: Навч. посібник. – К., 2000.

- Екологічне управління: Підручник для студентів екол. спеціальностей вищих навч. закладів / В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкін, Г.О. Білявський та ін. – К. : Либідь, 2004. – 432 с.
- екологічний аудит: Посібник з екол. менеджменту і екол. аудиту / Шевчук В.Я., Саталкін Ю.М., Навроцький В.М. та ін. – К., 1997. – 221 с.
- Екологічний менеджмент: Навч. посібник / За ред. В.Ф. Семенова, О.Л. Михайлюк. К., 2004. – 516 с.
- Матвеев А.Н., Самусенок В.П., Юрьев А.Л. Оценка воздействия на окружающую среду: Учеб. пособие. – Иркутск: Изд-во Иркут. гос. ун-та, 2007. – 179 с.
- Экологический аудит: Пособие / Сост. В.Д. Логвиновский. – Воронеж: ВГУ, 2004. – 35 с.
- Экологическое аудирование: Учебно-метод. пособие / Сост. Ю.М. Бондарев. – Воронеж: ВГУ, 2005. – 31 с.